

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości – ministerstwo wiodące Ministerstwo Finansów – ministerstwo współpracujące Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej – ministerstwo współpracujące</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości – dr hab. Marcin Warchoń</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu 1. Emil Szczepanik – Zastępca Dyrektora Departamentu Prawa Gospodarczego Tel: 22 52-12-599 e-mail: Emil.Szczepanik@ms.gov.pl 2. Marzena Tabor - Skowron – Główny Specjalista ds. legislacji Departament Prawa Gospodarczego Tel.: 22 52 12 568, adres email: Marzena.Tabor-Skowron@ms.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 30.11 2022 r.</p> <p>Źródło: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2121 z dnia 27 listopada 2019 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2017/1132 w odniesieniu do transgranicznego przekształcania, łączenia i podziału spółek¹.</p> <p>Nr w wykazie prac UC 123</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt stanowi implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2121 z dnia 27 listopada 2019 r. zmieniającej dyrektywę (UE) 2017/1132 w odniesieniu do transgranicznego przekształcania, łączenia i podziału spółek.

Dotychczas dyrektywa 2017/2121, w odniesieniu do operacji transgranicznych, harmonizowała jedynie procedurę połączeń transgranicznych. Brak wspólnych przepisów dotyczących transgranicznych przekształceń i podziałów sprawiał, że regulacje poszczególnych państw członkowskich często się wzajemnie wykluczały. Powodowało to również dążenie do jak największej deregulacji, by konkurować z innymi państwami członkowskimi. Dyrektywa 2019/2121 wprowadza regulacje dotyczące procedury podziału i przekształcenia transgranicznego spółek, wymienionych w Załączniku II tej dyrektywy, w ramach jednolitego rynku unijnego. Dyrektywa 2019/2121 pogłębia również harmonizację przepisów dotyczących połączeń transgranicznych.

W kontekście przekształceń transgranicznych wprowadzenie zharmonizowanych zasad związanych z przeprowadzaniem tego typu operacji transgranicznej stanowi konkretny punkt odniesienia do wykonania wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 25 października 2017 r. w sprawie C-106/16 Polbud. Wyrok ten dotyczył sprawy polskiej, w której Polbud spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zakwestionowała polskie przepisy przewidujące, iż podjęcie uchwały o przeniesieniu siedziby spółki za granicę powoduje rozwiązanie spółki, z czym wiąże się konieczność przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego. Zgodnie z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 25 października 2017 r. w sprawie C-106/16 Polbud, swoboda przedsiębiorczości ma zastosowanie również w sytuacji, w której przeniesieniu siedziby spółki utworzonej na mocy prawa jednego z państw członkowskich na terytorium innego państwa członkowskiego. Jednocześnie państwa członkowskie mają prawo określić kryterium powiązania decydującego o prawie właściwym dla spółki. Brak na poziomie unijnym harmonizacji przepisów regulujących kwestię przeniesienia siedziby spółki w ramach jednolitego rynku unijnego utrudniał wykonanie tego wyroku Trybunału. Wprowadzenie w dyrektywie 2019/2121 jasnych ram prawnych, w kontekście procedury przekształceń transgranicznych, w sposób znaczący ułatwia interwencję prawodawczą w tym zakresie.

Harmonizacja przepisów dotyczących operacji transgranicznych koncentruje się m.in. na kwestii zabezpieczenia interesów grup interesariuszy, na których w sposób szczególny operacje te mogą wpływać (tj. wierzycieli, wspólników, pracowników).

W odniesieniu do wierzycieli środki ochronne, w przypadku wszystkich operacji transgranicznych, polegają m.in. na:

- zapewnieniu przez państwa członkowskie możliwości złożenia wniosku do odpowiedniego organu administracyjnego lub sądowego o ustanowienie odpowiednich zabezpieczeń ich roszczeń,

¹ Dz.U. L 321 z 12.12.2019, str. 1—44.

- możliwości wprowadzenia przez państwa członkowskie wymogu żądania od organu administrującego lub zarządzającego spółki oświadczenia o wypłacalności,
- zapewnieniu przez państwa członkowskie możliwości składania uwag przez wierzycieli do planu danej operacji transgranicznej.

Ponadto, w odniesieniu do przekształceń transgranicznych, dyrektywa 2019/2121 przewiduje specjalny przepis, dający wierzycielom możliwość wszczęcia postępowania przeciwko spółce również w państwie członkowskim wyjścia, w terminie dwóch lat od daty przekształcenia transgranicznego. Ten nowy przepis jurysdykcyjny stanowi uzupełnienie innych unijnych przepisów dotyczących wyboru jurysdykcji.

W odniesieniu do podziałów transgranicznych dyrektywa 2019/2121 przewiduje dodatkowo zasadę solidarnej odpowiedzialności w sytuacji, gdy roszczenie wierzyciela spółki podlegającej podziałowi nie zostanie zaspokojone przez spółkę, której przydzielone jest zobowiązanie.

W odniesieniu do wspólników mniejszościowych środki ochronne, w przypadku wszystkich operacji transgranicznych, polegają m.in. na:

- zapewnieniu możliwości składania uwag przez wspólników do planu danej operacji transgranicznej,
- zapewnieniu sporządzenia sprawozdania dla wspólników, określającego skutki danej operacji transgranicznej dla wspólników,
- zapewnieniu, co najmniej wspólnikom głosującym przeciwko dokonywaniu danej operacji transgranicznej prawa wyjścia ze spółki i otrzymania wynagrodzenia za udziały lub akcje o wartości równej wartości ich udziałów lub akcji,
- zapewnieniu oszacowania tego wynagrodzenia przez niezależnego biegłego,
- zapewnieniu możliwości zakwestionowania przez wspólników adekwatności tego wynagrodzenia przed właściwym organem administracyjnym lub sądowym.

Dodatkowo, w przypadku podziałów i połączeń transgranicznych, dyrektywa 2019/2121 nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia wspólnikom prawa zakwestionowania stosunku wymiany udziałów lub akcji przed właściwym organem lub podmiotem upoważnionym na mocy prawa krajowego.

W odniesieniu do pracowników środki ochronne, w przypadku wszystkich operacji transgranicznych, polegają m.in. na:

- zapewnieniu możliwości składania uwag przez pracowników do planu danej operacji transgranicznej,
- zapewnieniu sporządzenia sprawozdania dla pracowników, określającego skutki prawne danej operacji transgranicznej dla pracowników oraz zapewnieniu możliwości złożenia przez nich opinii na temat tego sprawozdania,
- zapewnieniu, w stosownych przypadkach, prawa uczestnictwa pracowników,
- zapewnieniu prawa do informacji oraz konsultacji w związku z dokonywaną operacją transgraniczną.

Dyrektywa 2019/2121 reguluje również szczegółowo kwestię wydawania zaświadczenia o zgodności z prawem danej operacji transgranicznej. W tym zakresie, w ramach procedury wydawania zaświadczenia o zgodności z prawem danej operacji transgranicznej, dyrektywa 2019/2121 przewiduje kontrolę w zakresie kwestii czy dana operacja transgraniczna jest dokonywana w celu popełnienia nadużycia lub oszustwa powodującego lub mającego na celu uchylenie się bądź obejście prawa unijnego lub krajowego lub w innych celach przestępczych. Kontrola ta ma na celu zapobieganie nadużyciom, takim jak obchodzenie praw pracowników, płatności z tytułu zabezpieczenia społecznego lub obowiązków podatkowych lub do celów przestępczych.

Dyrektywa 2019/2121 przewiduje również wykorzystanie narzędzi cyfrowych w kontekście postępowania dotyczącego danej operacji transgranicznej. Regulacje te mają również na celu stworzenie udogodnień m.in. dla grup podlegających szczególnej ochronie. Narzędzia te powinny być wykorzystane w następujących obszarach:

- udostępnienie drogą elektroniczną sprawozdania dla wspólników oraz dla pracowników,
- udostępnienie planu danej operacji transgranicznej oraz zawiadomienia o możliwości składania do niego uwag za pośrednictwem systemu integracji rejestrów. W sytuacji zaś udostępnienia tych dokumentów na stronie internetowej spółki – udostępnienie pewnych informacji do rejestru w tym zakresie,
- możliwość składania wniosków do rejestru w ramach procedury dotyczącej operacji transgranicznej w trybie online,
- przekazywanie i udostępnianie zaświadczenia o zgodności z prawem danej operacji transgranicznej, za pośrednictwem systemu integracji rejestrów.

Wykorzystanie tych narzędzi służy m.in. ułatwieniu i przyspieszeniu postępowania dotyczącego danej operacji transgranicznej. Wykorzystanie zaś systemu integracji rejestrów służy dodatkowo umożliwieniu zapoznania się przez osoby zainteresowane działalnością spółki, w szczególności przez wierzycieli obcojęzycznych z istotnymi informacjami

i dokumentami, składanymi w ramach procedury dotyczącej danej operacji transgranicznej.

Dyrektywa 2019/2121 wprowadza nowe typy transformacji spółek i harmonizację podziałów transgranicznych. Brak przewidzianego w dyrektywie nowego typu podziału w polskich przepisach obniżyłby konkurencyjność polskich podmiotów, atrakcyjność polskiego rynku dla podmiotów zagranicznych i elastyczność działania przedsiębiorców. Dyrektywa 2019/2121 wprowadza także nowy typ łączenia transgranicznego, gdy jedna lub więcej spółek w chwili rozwiązania bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego przenosi wszystkie swoje aktywa i pasywa na inną istniejącą spółkę – spółkę przejmującą – bez konieczności emisji nowych akcji lub ustanawiania nowych udziałów przez spółkę przejmującą.

Dyrektywa 2019/2121 przewiduje również zmiany terminologii, takie jak zmiana określenia „typ” spółki na określenie „forma prawna spółki” oraz dookreślenie, że określenie stosunku wymiany papierów wartościowych lub udziałów lub akcji reprezentujących kapitał spółki i wysokość ewentualnych dopłat następują w „stosownych przypadkach”.

Dyrektywa 2019/2121 zmienia także sposób ujawniania dokumentów i informacji rejestrowych poprzez zniesienie obowiązku ogłaszania danych rejestrowych w biuletynie krajowym wskazanym do tego celu lub równoważnymi środkami. Dookreśla także treść sprawozdania dotyczącego wspólników i przewiduje możliwość odstąpienia od wymogu sporządzenia sprawozdania dla wspólników, w sytuacji, gdy wszyscy wspólnicy spółki wyrazili na to zgodę oraz możliwość takiego odstąpienia w przypadku spółek jednoosobowych. Wprowadza także możliwość wyłączenia z obowiązku sporządzenia opinii biegłego w przypadku spółek jednoosobowych w celu uproszczenia procedur. Państwa członkowskie UE (EOG) powinny zapewnić, aby nie dochodziło do konfliktu interesów biegłego lub osoby prawnej, w imieniu, której biegły występuje ze spółką oraz aby opinia biegłego była bezstronna i obiektywna oraz by była wydana w celu udzielenia pomocy właściwemu organowi zgodnie z wymogami niezależności i bezstronności wynikającymi z prawa i norm zawodowych, którym biegły podlega.

W dyrektywie 2019/2121 rozszerzony został zakres dokumentów, z którymi wspólnicy powinni mieć możliwość zapoznania się przed powzięciem uchwały o danej operacji transgranicznej o opinię pracowników oraz uwagi wspólników, wierzycieli, przedstawicieli pracowników, a w braku takich przedstawicieli – pracowników.

Motyw dyrektywy 2019/2121 przewiduje, że większość w głosowaniu nad uchwałą o danej operacji transgranicznej powinna być wystarczająca, żeby zapewnić podjęcie decyzji zdecydowaną większością w celu ochrony wspólników przed podejmowaniem uchwały o danej operacji transgranicznej przez mniejszość wspólników.

Dyrektywa 2019/2121 nakłada na wierzycieli obowiązek uwiarygodnienia, iż z powodu danej operacji transgranicznej zaspokojenie ich roszczeń jest zagrożone oraz że nie uzyskali odpowiednich zabezpieczeń od spółki. Przewiduje również regulacje służące temu by wierzyciele, których roszczenia poprzedzają ujawnienie planu przekształcenia transgranicznego byli w stanie wszcząć postępowanie przeciwko spółce również w państwie członkowskim wyjścia w terminie dwóch lat od daty, z którą przekształcenie stało się skuteczne, bez uszczerbku dla przepisów dotyczących jurysdykcji, wynikających z prawa unijnego lub krajowego lub z umowy.

Dyrektywa daje również możliwość wprowadzenia rozszerzonej prawomocności orzeczenia w przedmiocie dodatkowego wynagrodzenia w związku ze skorzystaniem z prawa zbycia udziałów lub akcji przez wspólnika.

Dyrektywa 2019/2121 służy wyeliminowaniu stanu niepewności prawnej wynikającego ze stosowania prawa obcego do zmiany praw i obowiązków wspólników, którzy nabyli udziały (akcje) na zasadach przewidzianych w prawie polskim. Dyrektywa 2019/2121 przewiduje możliwość kwestionowania stosunku wymiany udziałów lub akcji, określonego w planie połączenia lub podziału transgranicznego oraz możliwość wprowadzenia przez państwa członkowskie rozszerzonej prawomocności orzeczenia w tym przedmiocie.

Cele dyrektywy 2019/2121 przewidują, że konieczne jest pogodzenie ochrony socjalnej ze wspólnym rynkiem bez granic wewnętrznych. Dlatego wprowadza regulacje dotyczące uczestnictwa pracowników w odniesieniu do wszystkich operacji transgranicznych.

Dyrektywa 2019/2121 wprowadza obowiązek przesyłania zaświadczenia o zgodności z prawem połączenia transgranicznego za pośrednictwem systemu integracji rejestrów.

Nowe wymagania systemu integracji rejestrów wymagają wprowadzenia zmian w ustawie o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Z kolei zmiany proponowane w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa („Ordynacja podatkowa”) mają na celu określenie zakresu i charakteru udziału organu podatkowego w procedurze wydawania zaświadczenia o zgodności

z prawem operacji transgranicznej, zaprojektowanej w ustawie z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1467 i 1488).

Proponowane modyfikacje mają również na celu dostosowanie przepisów Ordynacji podatkowej o podatkowym następstwie prawnym oraz odpowiedzialności osób trzecich do proponowanych zmian w Kodeksie spółek handlowych dotyczących krajowych typów transformacji, a polegających na rozszerzeniu zdolności do łączenia się spółki komandytowo – akcyjnej w charakterze spółki przejmującej albo nowo zawiązanej, jak również przyznaniu tej spółce zdolności podziałowej.

Zmiany proponowane w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.) dalej jako „ustawa PIT” oraz w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.); dalej jako: „ustawa o CIT”) mają na celu dostosowanie przepisów do projektowanych zmian w ustawie z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1526, z późn. zm.).

Należy zaznaczyć, że projektowane zmiany w Kodeksie spółek handlowych stanowią kolejny etap implementacji tzw. pakietu prawa spółek, na który składa się m.in. dyrektywa 2019/2121 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 listopada 2019 r. *zmieniająca dyrektywę (UE) 2017/1132 w odniesieniu do transgranicznego przekształcania, łączenia i podziału spółek* (Dz.U. L 321 z 12.12.2019, str. 1-44).

Projekt stanowi również uzupełnienie implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1151 z dnia 20 czerwca 2019 zmieniającej dyrektywę (UE) 2017/1132 *w odniesieniu do stosowania narzędzi i procesów cyfrowych w prawie spółek*, w zakresie wymiany informacji o zakazach sprawowania funkcji kierowniczych za pośrednictwem systemu integracji rejestrów. Stosowne przepisy w tym zakresie powinny wejść w życie w terminie do dnia 1 sierpnia 2023 r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt

Zmiany w związku z implementacją dyrektywy 2019/2121 oraz dyrektywy 2019/1151:

A. Implementacja dyrektywy 2019/2121

Implementacji dyrektywy 2019/2121 do polskiego porządku prawnego w odniesieniu do kwestii zdolności łączeniowej, podziałowej i przekształceniowej służą:

- w odniesieniu do połączeń transgranicznych – art. 491, art. 492, zmieniany art. 516² pkt 2 Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do podziałów transgranicznych – art. 528, art. 529, dodawany art. 550⁴ oraz dodawany art. 550⁵ Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do przekształceń transgranicznych – art. 551 oraz dodawany art. 580³ Kodeksu spółek handlowych.

W konsekwencji wprowadzenia dnia wyodrębnienia projekt przewiduje również zmianę art. 531 § 1 i § 2 oraz art. 532 § 3, art. 544 § 1 Kodeksu spółek handlowych. Zmiany związane z wprowadzeniem nowego typu podziału zostały przewidziane w zmienianych art. 455 § 1, art. 531 § 2¹, art. 532 § 2 i art. 542 § 4 Kodeksu spółek handlowych.

W przypadku podziału przez wyodrębnienie nie dochodzi do wymiany udziałów lub akcji plan takiego podziału powinien zawierać informację o liczbie i wartości udziałów lub akcji w spółkach przejmujących lub w spółkach nowo zawiązanych obejmowanych przez spółkę dzieloną, co zostało przewidziane w zmienianym art. 534 w § 1 pkt 2¹ Kodeksu spółek handlowych.

Zmiana art. 538¹ § 3 Kodeksu spółek handlowych ma na celu zapewnienie zgodności z art. 70 ust. 3 dyrektywy 2017/1132.

Dyrektywa 2019/2121 rozszerza możliwości transformacji spółek w obszarze jednolitego rynku. Projekt przewiduje w dodawanym art. 515¹ § 2 i 3 Kodeksu spółek handlowych środki ochrony wierzycieli nieuczestniczącej w połączeniu spółki posiadającej bezpośrednio wszystkie udziały lub akcje spółki przejmowanej.

Zmiany art. 516 Kodeksu spółek handlowych polegające na dodaniu § 6¹ mają na celu uwzględnienie uproszczeń proceduralnych, analogicznych do tych przewidzianych w zmienionym art. 132 ust. 1 dyrektywy 2017/1132 w sytuacji, gdy połączenie przez przejęcie jest przeprowadzane przez spółkę, w której jeden wspólnik posiada bezpośrednio lub pośrednio wszystkie udziały lub akcje w spółce przejmującej i w spółce lub spółkach przejmowanych, a spółka przejmująca nie przyznaje żadnych udziałów lub akcji na podstawie połączenia.

Zmiany przewidziane w dyrektywie 2019/2121 dotyczące planu połączenia transgranicznego zostały uwzględnione w zmienianym art. 516³ Kodeksu spółek handlowych, planu przekształcenia transgranicznego zostały uwzględniono w dodawanym art. 580⁴ Kodeksu spółek handlowych, a zmiany dotyczące planu podziału w dodawanym art. 550⁶ Kodeksu spółek handlowych.

Dyrektywa 2019/1151 wprowadza istotną zmianę w dyrektywie 2017/1132 w odniesieniu do sposobu ujawniania dokumentów i informacji rejestrowych (art. 16 ust. 3 dyrektywy 2017/1132). Zmiana ta polega na zniesieniu obowiązku ogłaszania danych rejestrowych w biuletynie krajowym wskazanym do tego celu lub równoważnymi środkami. Publikację niektórych lub wszystkich dokumentów oraz informacji w biuletynie krajowym lub równoważnymi środkami dyrektywa 2019/1151 pozostawia swobodnej ocenie państw członkowskich. Projekt przewiduje obowiązek złożenia wymaganych dokumentów co najmniej na pięć tygodni przed datą zgromadzenia wspólników albo walnego zgromadzenia spółki, na którym ma być powzięta uchwała o danej operacji transgranicznej. Zmiany te zostały uwzględnione:

- w odniesieniu do połączeń transgranicznych - w zmienianym art. 516⁴ Kodeksu spółek handlowych. Uchylenie art. 516⁴ § 2 tego Kodeksu jest związane z rezygnacją z ogłaszania planu połączenia transgranicznego;
- w odniesieniu do podziałów transgranicznych - w dodawanym art. 550⁹ Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do przekształceń transgranicznych - w dodawanym art. 580⁷ Kodeksu spółek handlowych.

Zmiany przewidziane w dyrektywie 2019/2121 dotyczące sprawozdania organu administrującego lub zarządzającego zostały określone:

- w odniesieniu do połączeń transgranicznych - w zmienianym art. 516⁵ Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do podziałów transgranicznych - w dodawanym art. 550⁷ Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do przekształceń transgranicznych - w dodawanym art. 580⁵ Kodeksu spółek handlowych;

Implementację przepisów dyrektywy 2019/2121 przewidujących obowiązek udostępniania sprawozdania wraz z planem danej operacji transgranicznej wspólnikom oraz przedstawicielom pracowników, a w ich braku - pracownikom, stanowią:

- w odniesieniu do połączeń transgranicznych - zmieniany art. 516⁷ Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do podziałów transgranicznych - dodawany art. 550¹¹ Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do przekształceń transgranicznych - dodawany art. 580⁹ Kodeksu spółek handlowych.

Projekt przewiduje przepisy dotyczące zawiadamiania wspólników o zamiarze dokonania operacji transgranicznej w sposób przewidziany dla zwoływania zgromadzeń wspólników lub walnych zgromadzeń:

- w odniesieniu do połączeń transgranicznych - dodawany art. 516^{6a} Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do podziałów transgranicznych - dodawany art. 550¹⁰ Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do przekształceń transgranicznych - dodawany art. 580⁸ Kodeksu spółek handlowych.

Dyrektywa 2019/2121 wprowadza uproszczenia polegające na możliwości wyłączenia z obowiązku sporządzenia opinii biegłego w przypadku spółek jednoosobowych. Uwzględniono to:

- w odniesieniu do połączeń transgranicznych - w zmienianym art. 516⁶ Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do podziałów transgranicznych - w dodawanym art. 550⁸ Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do przekształceń transgranicznych - w dodawanym art. 580⁶ Kodeksu spółek handlowych.

Zmiany w dyrektywie 2019/2121 dotyczące możliwości zapoznania się przez wspólników z dokumentami składanymi w ramach procedury dotyczącej danej operacji transgranicznej zostały uwzględnione:

- w odniesieniu do połączeń transgranicznych - w zmienianym art. 516⁷ Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do podziałów transgranicznych - w dodawanym art. 550¹¹ Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do przekształceń transgranicznych - w dodawanym art. 580⁹ Kodeksu spółek handlowych.

Zmiany dotyczące podejmowania uchwały o danej operacji transgranicznej zostały uwzględnione:

- w odniesieniu do połączeń transgranicznych - w zmienianym art. 516⁸ Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do podziałów transgranicznych - w dodawanym art. 550¹² Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do przekształceń transgranicznych - w dodawanym art. 580¹⁰ Kodeksu spółek handlowych.

W odniesieniu do podziałów transgranicznych dyrektywa 2019/2121 przewiduje specyficzny instrument ochrony wierzycieli, który znajduje zastosowanie w sytuacji, gdy roszczenie wierzyciela spółki podlegającej podziałowi nie zostanie zaspokojone przez spółkę, której przydzielone jest zobowiązanie. Wówczas pozostałe spółki przejmujące oraz - w przypadku podziału częściowego lub podziału przez wydzielenie - spółka podlegająca podziałowi są za to zobowiązanie odpowiedzialne solidarnie wraz ze spółką, której przydzielono to zobowiązanie. Jednakże każda spółka biorąca udział w podziale ponosi odpowiedzialność solidarną tylko do wysokości wartości aktywów netto przyznanych tej spółce w dniu, w którym podział staje się skuteczny. Zmiany te zostały uwzględnione:

- w odniesieniu do połączeń transgranicznych - w zmienianym art. 516¹⁰ Kodeksu spółek handlowych;

- w odniesieniu do podziałów transgranicznych - w dodawanym art. 550¹⁴ Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do przekształceń transgranicznych - w dodawanym art. 580¹² Kodeksu spółek handlowych.

W związku z motywem 37 dyrektywy 2019/2121 niniejszy projekt przewiduje, tak jak w przypadku środków ochrony wierzycieli, że wniesienie powództwa w przedmiocie dodatkowego wynagrodzenia w związku z prawem odkupu przez wspólnika nie wstrzymuje odkupu ani rejestracji połączenia.

W projekcie przewiduje się możliwość przyznania przez spółkę wspólnikom udziałów lub akcji zamiast dopłat w gotówce w związku z zakwestionowaniem stosunku wymiany udziałów lub akcji. Skorzystanie z tej opcji przewidzianej w dyrektywie 2019/2121 służy zapewnieniu zmniejszenia kosztów transakcyjnych związanych z przeprowadzeniem operacji transgranicznej.

Niniejszy projekt, w ślad za dyrektywą 2019/2121, w sposób ogólny określa klauzulę nadużycia. Bardziej kazuistyczne ujęcie tej klauzuli mogłoby spotkać się z zarzutem niewłaściwej implementacji dyrektywy 2019/2121. Mając na względzie potrzebę zachowania zasady jednorazowości niniejszy projekt przewiduje, że wniosek o wydanie zaświadczenia o zgodności z prawem danej operacji transgranicznej jest składany wraz z wnioskiem o wydanie decyzji właściwego organu podatkowego do jednego organu (tj. do sądu rejestrowego), który przekazuje ten wniosek do właściwego organu podatkowego. Rozwiązanie to stanowi ułatwienie dla przedsiębiorców i ma na celu redukcję kosztów związanych ze złożeniem wniosku. Projekt przewiduje rozszerzenie kompetencji sądu rejestrowego polegające na tym, że w sytuacji powzięcia przez sąd rejestrowy poważnych wątpliwości wskazujących na nadużycia w zakresie kwestii pracowniczych, w oparciu o złożone do tego organu dokumenty i informacje, oraz uwagi pracowników może on przeprowadzić konsultacje z właściwymi organami oraz wyznaczyć biegłego. Dodatkowo projekt przewiduje możliwość składania przez Państwową Inspekcję Pracy uwag, w ramach procedury wydawania zaświadczenia o zgodności z prawem danej operacji transgranicznej. Zmiany związane z kontrolą legalności operacji transgranicznych zostały uwzględnione:

- w odniesieniu do połączeń transgranicznych - w zmienianym art. 516¹² Kodeksu spółek handlowych, na podstawie którego zarząd spółki składa wniosek do sądu rejestrowego o wydanie zaświadczenia o zgodności z prawem polskim połączenia transgranicznego w zakresie procedury podlegającej temu prawu wraz z wnioskiem do właściwego organu podatkowego o wydanie opinii zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm);
- w odniesieniu do podziałów transgranicznych - w dodawanym art. 550¹⁵ Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do przekształceń transgranicznych - w dodawanym art. 580¹³ Kodeksu spółek handlowych.

Implementację przepisów dyrektywy 2019/2121 w zakresie procedury przed organem właściwym dla spółki powstałej w wyniku połączenia, podziału, przekształcenia transgranicznego. Zmiany związane z kontrolą legalności operacji transgranicznych zostały uwzględnione:

oraz:

- w odniesieniu do połączeń transgranicznych - zmieniany art. 516¹³ Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do podziałów transgranicznych - dodawany art. 550¹⁶ Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do przekształceń transgranicznych - dodawany art. 580¹⁴ Kodeksu spółek handlowych.

Ponadto proponuje się wprowadzenie do Ordynacji podatkowej, po Dziale IIIB, nowego Działu IIIC – Przeciwdziałanie nadużyciom w zakresie operacji transgranicznych (art. 119zzl – art. 119zzs). Przepisy tego działu mają na celu określenie zakresu i charakteru udziału organu podatkowego w procedurze wydawania zaświadczenia o zgodności z prawem operacji transgranicznej. Organem właściwym w sprawie wydawania opinii o zgodności danej operacji transgranicznej z przepisami prawa podatkowego będzie Szef Krajowej Administracji Skarbowej („Szef KAS”). Zgodnie bowiem z art. 14 ust. 1 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 422, z późn. zm., „ustawa o KAS”) do zadań Szefa KAS należy m.in. przeciwdziałanie unikaniu opodatkowania (art. 14 ust. 1 pkt 8a ustawy o KAS), audyt gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegającymi zwrotowi środkami z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (art. 14 ust. 1 pkt 10 ustawy o KAS) czy prowadzenie działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej dotyczącej zjawisk występujących we właściwości KAS oraz analizy ryzyka (art. 14 ust. 1 pkt 20 ustawy o KAS). Z uwagi na powyższe, przyjąć należy, że powierzenie Szefowi KAS wydawania opinii o zgodności danej operacji transgranicznej z przepisami prawa podatkowego będzie pozostawało efektywne i uzasadnione w ramach niniejszej procedury. Szef KAS będzie wydawać opinię na wniosek złożony przez zarząd spółki. Zgodnie jednak z zasadą wyrażoną w motywie 34 dyrektywy 2019/2121, według której spółka powinna mieć możliwość złożenia wniosku o zaświadczenie potwierdzające dopuszczalność operacji do jednego właściwego wyznaczonego przez państwa członkowskie organu, który powinien koordynować swoje działania z innymi właściwymi organami, nie będzie wymagało to wystąpienia przez zarząd spółki z odrębnym wnioskiem. Przedmiotowy wniosek o wydanie zaświadczenia zostanie przesłany do Szefa KAS przez sąd rejestrowy na podstawie art. 516¹² § 1, art. 550¹⁵ § 1 lub art. 580¹³ § 1 Kodeksu spółek handlowych niezwłocznie po jego złożeniu przez zarząd zainteresowanej spółki. Celem wydania przedmiotowej opinii, Szef KAS przeprowadzi ocenę, czy istnieje uzasadnione przypuszczenie, że dokonanie transgranicznego przekształcenia, połączenia albo podziału spółki może:

- stanowić czynność lub element czynności określonej w art. 119a § 1 Ordynacji podatkowej (unikanie opodatkowania) lub,

- być przedmiotem decyzji wydanej z zastosowaniem środków ograniczających umowne korzyści, lub

- stanowić nadużycia prawa, o którym mowa w art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług. Z uwagi na potrzebę zapewnienia kompleksowego charakteru badania przez Szefa KAS, będzie on mógł w ramach tego badania zasięgnąć opinii innych organów, tj. ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla podatnika, naczelnika urzędu celno-skarbowego, a w przypadku podatków, do których ustalania lub określania uprawnieni są wójt, burmistrz (prezydent miasta), starosta lub marszałek województwa - odpowiednio tych organów. Uzasadnione jest bowiem, by przed wydaniem zaświadczenia była możliwość uzyskiwania również informacji dotyczących zaległości reorganizowanego podmiotu w płatnościach należności publicznoprawnych, w tym podatków należnym jednostkom samorządu terytorialnego (np. w zakresie podatku od nieruchomości).

Wniosek o wydanie opinii przez Szefa KAS będzie podlegał opłacie w wysokości 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu złożenia wniosku. Wysokość opłaty nie powinna stanowić istotnego obciążenia dla podmiotów dokonujących restrukturyzacji transgranicznej, a jednocześnie kwota ta pokryje częściowo koszty obsługi administracyjnej związane z rozpatrzeniem wniosku. Zaproponowane rozwiązanie równocześnie umożliwia coroczną waloryzację wysokości opłaty od wniosku w zależności od bieżącej sytuacji gospodarczej. Opłata ta stanowić będzie dochód budżetu państwa.

Dodanie art. 580¹⁷, określającego zasady odpowiedzialności biegłego w odniesieniu do przekształceń transgranicznych wynika z tego, że krajowe przepisy dotyczące procedury przekształceniowej regulują kwestię odpowiedzialności biegłego rewidenta. Z uwagi na specyfikę transgranicznej procedury przekształceniowej, w ramach której biegły powinien uwzględniać cenę rynkową udziałów lub akcji w spółce, może zaistnieć konieczność zaangażowania innego biegłego niż biegły rewident.

Nowością wprowadzoną w dyrektywie 2019/2121 jest doprecyzowanie zasady, że połączenie, które stało się skuteczne zgodnie z procedurą transponującą dyrektywę, nie może zostać uznane za nieważne, nie wpływa na uprawnienia państw członkowskich, między innymi w odniesieniu do prawa karnego, zapobiegania i zwalczania finansowania terroryzmu, prawa socjalnego, opodatkowania i egzekwowania prawa, do stosowania środków i sankcji, zgodnie z prawem krajowym, po dacie, z którą połączenie transgraniczne stało się skuteczne. Projekt przewiduje przepisy związane z zakazem unieważnienia operacji transgranicznych (w odniesieniu do podziałów transgranicznych - dodawany art. 550¹⁹ Kodeksu spółek handlowych), w odniesieniu do przekształceń transgranicznych - (dodawany art. 580¹⁵ Kodeksu spółek handlowych).

Zakaz uchylecia uchwały o podziale transgranicznym nie stoi na przeszkodzie wystąpieniu z powództwem odszkodowawczym przeciwko spółce, co wskazano w dodawanym art. 550¹⁹ § 3 Kodeksu spółek handlowych.

Zmiany art. 503 § 1, 538 § 1 i 559 § 4 Kodeksu spółek handlowych mają na celu umożliwienie wyłączenia z opinii biegłego wskazanych przez spółkę informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa lub innych prawnie chronionych informacji.

Zmiany ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym w związku z implementacją dyrektywy 2019/2121 są związane z koniecznością uwzględnienia nowych wymagań systemu integracji rejestrów. Wymiana informacji pomiędzy rejestrami służy przyspieszeniu obowiązków rejestrowych związanych z wykreśleniem podmiotów podlegających danej operacji transgranicznej w przypadkach, gdy wykreślenie jest konieczne (tj. z wyłączeniem przypadków podziału o charakterze częściowym - podziału przez wydzielenie albo wyodrębnienie). Zmiany w tym zakresie zostały uwzględnione w dodawanym art. 4c, zmienianym art. 21d, zmienianym art. 44 ust. 1 poprzez dodanie pkt 3a oraz w zmienianym art. 45 ust. 5 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Zmiana art. 21a polega na pominięciu numeru i pozycji publikatora w związku z zastosowaniem odesłania do przepisów ustawy - Kodeks spółek handlowych i wskazaniem niezbędnych danych w tym zakresie w dodawanym art. 4c pkt 2 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym.

B. Implementacja dyrektywy 2019/1151

Dalsze zmiany ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym służą implementacji dyrektywy 2019/1151, w zakresie wymiany informacji o zakazie sprawowania funkcji kierowniczych w ramach systemu integracji rejestrów. Art. 13i ust. 3 dyrektywy 2017/1132, dodany w dyrektywie 2019/1151, zobowiązuje państwa członkowskie do udzielenia odpowiedzi na zapytanie innego państwa członkowskiego o udzielenie informacji istotnych dla zakazu pełnienia funkcji kierowniczych zgodnie z prawem państwa członkowskiego udzielającego odpowiedzi na zapytanie. Implementację tych przepisów dyrektywy 2017/1132 stanowią dodawany art. 4d, art. 21 ust. 3 i 4, art. 21a ust. 1 pkt 2 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz art. 6 i 8 projektu ustawy.

Zmiany poza implementacją dyrektywy 2019/2121 oraz dyrektywy 2019/1151

Wprowadzenie w dyrektywie 2019/2121 nowych instytucji w zakresie reorganizacji spółek w wymiarze transgranicznym stało się okazją do rewizji krajowych przepisów regulujących kwestię połączeń, podziałów i przekształceń transgranicznych. Zmiany te mają na celu uniknięcie zjawiska odwrotnej dyskryminacji polskich podmiotów uczestniczących w procesach transformacji spółek w wymiarze krajowym względem podmiotów, uczestniczących w tych procesach w wymiarze transgranicznym.

Zmiany te dotyczą m.in.:

- 1) przyznania pełnej zdolności łączeniowej, podziałowej spółce komandytowo akcyjnej. Zmiany te zostały uwzględnione w zmienianym art. 146 § 2 pkt 7 Kodeksu spółek handlowych,
- odniesieniu do połączeń - w zmienianym art. 491 § 1 i § 2 Kodeksu spółek handlowych;
- w odniesieniu do podziałów – w zmienianym art. 528 § 1, § 2, § 4 Kodeksu spółek handlowych, art. 550²³ - art. 550²⁸ Kodeksu spółek handlowych.

Ponadto w zakresie dostosowania przepisów Ordynacji podatkowej o podatkowym następstwie prawnym oraz odpowiedzialności osób trzecich do proponowanych zmian w Kodeksie spółek handlowych dotyczących krajowych typów transformacji, a polegających na rozszerzeniu zdolności do łączenia się spółki komandytowo – akcyjnej w charakterze spółki przejmującej albo nowo zawiązanej, jak również przyznaniu tej spółce zdolności podziałowej zmiany polegają na uwzględnieniu:

- a) następstwa prawnego spółki komandytowo-akcyjnej:
 - jako spółki przejmującej albo spółki nowo zawiązanej w przypadku łączenia osób prawnych oraz spółek osobowych (zmiana art. 93 § 1 i 2),
 - jako spółki przejmującej lub spółki powstałej w wyniku podziału (zmiana art. 93c);
- b) odpowiedzialności podatkowej spółki komandytowo-akcyjnej jako spółki przejmującej lub spółki powstałej w wyniku podziału (zmiana art. 117);
- c) podziału przez wyodrębnienie w treści dyspozycji art. 93c i art. 117 Ordynacji podatkowej

Należy zauważyć, że nie ma przeszkód do zastosowania przepisów Ordynacji podatkowej ustanawiających podatkowe następstwo prawne i odpowiedzialność podatkową osób trzecich również w sytuacjach transgranicznego łączenia, przekształcenia i podziału spółek.

- 2) wprowadzenia nowego typu łączenia o charakterze uproszczonym. Połączenie to może być przeprowadzone bez przyznania udziałów lub akcji spółki przejmującej w przypadku, gdy jeden wspólnik posiada w sposób bezpośredni lub pośredni wszystkie udziały lub akcje łączących się spółek albo wspólnicy łączących się spółek posiadają udziały lub akcje w tej samej proporcji we wszystkich łączących się spółkach. Zmiany w tym zakresie zostały uwzględnione w dodawanym art. 515¹ Kodeksu spółek handlowych. W odniesieniu do łączenia, w którym jeden wspólnik posiada w sposób bezpośredni lub pośredni wszystkie udziały lub akcje łączących się spółek, zakres uproszczeń proceduralnych został określony w zmienianym art. 516 w zakresie dodawanego § 6¹ Kodeksu spółek handlowych.;
- 3) wprowadzenie nowego typu podziału (podział przez wyodrębnienie). Podział ten polega na przeniesieniu części majątku spółki dzielonej na istniejącą lub nowo zawiązaną spółkę lub spółki za udziały lub akcje spółki lub spółek przejmujących lub nowo zawiązanych, które obejmuje spółka dzielona (zmieniany art. 529 § 1 w zakresie dodawanego pkt 5 Kodeksu spółek handlowych. Projekt przewiduje szereg uproszczeń w przypadku tego typu podziału, które zostały określone w zmienianym art. 529 § 2 Kodeksu spółek handlowych. Dalsze zmiany w związku z wprowadzeniem tego podziału zostały przewidziane w zmienianym art. 530 § 2 Kodeksu spółek handlowych, zmienianym art. 531 § 1, 2 i 2¹ Kodeksu spółek handlowych, zmienianym art. 532 § 2 i 3 Kodeksu spółek handlowych zmienianym art. 534 § 1 w zakresie dodawanego pkt 2¹ Kodeksu spółek handlowych, zmienianym art. 538¹ § 3 Kodeksu spółek handlowych, zmienianym art. 542 § 4 Kodeksu spółek handlowych, zmienianym art. 544 § 1 Kodeksu spółek handlowych;
- 4) możliwość wyłączenia z opinii biegłego informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa lub innych prawnie chronionych informacji.

Zmiany w tym zakresie zostały uwzględnione:

- w odniesieniu do połączeń - w zmienianym art. 503 Kodeksu spółek handlowych;

- w odniesieniu do podziałów - w zmienianym art. 538 Kodeksu spółek handlowych;
 - w odniesieniu do przekształceń - w zmienianym art. 559 Kodeksu spółek handlowych.
- 5) stworzenie alternatywnych i tożsamyh dla wszystkich procedur reorganizacji spółek sposobów elektronicznego udostępnienia dokumentów wymaganych w ramach procedury łączenia, podziału, przekształcenia spółek. Zmiany w tym zakresie zostały uwzględnione w odniesieniu do przekształceń w zmienianym art. 561 Kodeksu spółek handlowych;
- 6) wprowadzenie spójnych regulacji w zakresie zawiadamiania o zamiarze dokonania połączenia (zmieniany art. 521 Kodeksu spółek handlowych), podziału (zmieniany art. 539 Kodeksu spółek handlowych).

Projektowana regulacja obejmuje również dostosowanie lub doprecyzowanie przepisów ustawy o PIT oraz ustawy o CIT do KSH w następujących obszarach:

- określenie skutków podatkowych, w tym warunków zapewnienia neutralności podatkowej, nowego typu podziału, jakim jest podział przez wyodrębnienie;
- wskazanie sposobu ustalania wartości przejmowanych składników majątku dla transgranicznych przekształceń, połączeń i podziałów;
- odpowiednie uwzględnienie w przepisach o PIT i CIT połączenia uproszczonego (konsolidacyjnego) bez przyznawania udziałów spółki przejmującej, tj., jeżeli jeden wspólnik posiada bezpośrednio lub pośrednio wszystkie udziały łączących się spółek albo wspólnicy łączących się spółek posiadają udziały we wszystkich łączących się spółkach w tej samej proporcji;
- wskazanie skutków podatkowych odkupu udziałów wspólników sprzeciwiających się połączeniu dla transgranicznych przekształceń, połączeń i podziałów;
- uwzględnienie zdolności do łączenia się spółki komandytowo-akcyjnej w charakterze spółki przejmującej albo nowo zawiązywanej, oraz przyznanej tej spółce zdolności podziałowej;
- uwzględnienie połączenia akcji.

Celem jest zapewnienie spójności zmienianych przepisów ustawy o CIT i ustawy o PIT z rozwiązaniami przewidzianymi w Kodeksie spółek handlowych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Luksemburg

W Luksemburgu spółka mająca siedzibę za granicą z mocy prawa jest uznawana za pełnoprawny podmiot, także w zakresie zdolności prawnej i sądowej, na równi ze spółkami prawa luksemburskiego i niezależnie od istnienia jakichkolwiek umów międzynarodowych. Wymagane jest od takich spółek spełnienie takich samych formalności jak w przypadku spółek luksemburskich. Istnieje odpowiednik Krajowego Rejestru Sądowego nazywany RCS (Registre de commerce et des sociétés), prowadzony przez państwo, Izbę Handlową i Izbę Rzemieślniczą.

Belgia

Prawo belgijskie nie definiuje przeniesienia spółki ani nie przewiduje procedury, choć dopuszcza taką możliwość. Niemożliwe jest przeniesienie spółki do Belgii i zachowanie osobowości prawnej, jeśli państwo pochodzenia na to nie pozwala.

Niemcy

W Niemczech wyrok w sprawie Polbud (C-106/16) uznano za zagrożenie dla akcjonariuszy mniejszościowych i akcjonariuszy spółki. W prawie niemieckim (art. 123 ust. 3 ustawy Umwandlungsgesetz) obowiązuje typ podziału spółek, który nie pozbawia spółek swobody w zakresie bezpośredniego zakładania spółek zależnych w innych państwach członkowskich,

Czechy

Zasady transgranicznego przeniesienia spółki określa kodeks cywilny (cz.k.c.). Zgodnie z § 136 ust. 2 cz.k.c. obowiązuje teoria inkorporacji. Siedziba spółki powinna być wskazana w statucie i ujawniona w rejestrze. Nie musi być to siedziba rzeczywista. Transgraniczne przeniesienie siedziby jest dopuszczalne, o ile jego celem nie jest naruszenie prawa albo osiąganie celów środkami sprzecznymi z prawem, zwłaszcza jeśli celem tym jest pozbawienie lub ograniczenie osobistych, politycznych lub innych praw osób związanych z ich narodowością, płcią, rasą, pochodzeniem, opinią

polityczną lub inną, religią i statusem społecznym, podżeganie do nienawiści i nietolerancji, zachęcanie do przemocy lub wykonywanie władzy publicznej bez ustawowego umocowania.²

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Spółki osobowe i kapitałowe	587 946 spółek, w tym: 496 808 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością 35797 spółek jawnych 39670 spółek komandytowych 9 561 spółki akcyjne 3 593 spółki komandytowo-akcyjne 2 517 spółki partnerskie (dane z 7 marca 2022 r.)	Krajowy Rejestr Sądowy	Zmiany w zakresie reorganizacji spółek w wymiarze transgranicznym Obowiązek złożenia wniosku o wydanie opinii przez Szefa KAS w ramach wniosku składanego do sądu rejestrowego. Na gruncie Ordynacji podatkowej w zakresie sukcesji praw: <ul style="list-style-type: none">- możliwość następstwa prawnego w przypadku łączenia i podziału spółek komandytowo-akcyjnych,- możliwość poniesienia odpowiedzialności podatkowej w przypadku podziału spółek komandytowo-akcyjnych. Określenie skutków na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych w zakresie rozszerzonej zdolności SKA do łączenia się jako spółka przejmująca lub nowo zawiązana, jak również zdolności podziałowej. Doprecyzowanie skutków, na gruncie CIT i PIT, występujących po stronie spółek przejmujących, spółek dzielonych i wspólników tych spółek
Ministerstwo Finansów, w tym departamenty wykonujące zadania Szefa KAS	1	Informacja ogólnodostępna	Istotne zwiększenie zadań w związku z koniecznością sporządzania opinii w ramach procedury wydawania zaświadczenia o zgodności z prawem operacji transgranicznej
Administracja skarbowa	1. izby administracji skarbowej (16) 2. urzędy skarbowe (400) 3. urzędy celno-skarbowe (16, wraz z delegaturami – 43 i	Dane KAS https://www.gov.pl/web/kas/struktura-kas	Możliwe zwiększenie zadań w związku z prawdopodobnym zwiększeniem liczby zaświadczeń o niezaleganiu wydawanych przez

² „Transgraniczne przeniesienie siedziby spółki w systemach prawnych wybranych państw członkowskich Unii Europejskiej”, J. Kondek, A. Machowska, P. Mazur, IWS, Warszawa 2018

	oddziałami celnymi - 135) 4. Krajowa Informacja Skarbowa (1, wraz z 5 delegaturami i 2 wydziałami)		poszczególne organy podatkowe KAS na potrzeby wniosku o wydanie opinii przez Szefa KAS oraz w związku z możliwością zwracania się przez Szefa KAS o opinię do tych organów. Ww. zwiększenie zadań nie powinno być na tyle istotne w pojedynczych jednostkach KAS, aby wymagało to zwiększenia w nich etatyzacji.
Samorządowe organy podatkowe	2807, w tym 2477 gminnych organów podatkowych	Strona internetowa MSWiA (stan na 1.01.2022 r.) https://www.gov.pl/web/mswia/baza-jst	Możliwe zwiększenie zadań w związku z prawdopodobnym zwiększeniem liczby zaświadczeń o niezaleganiu wydawanych przez samorządowe organy podatkowe na potrzeby wniosku o wydanie opinii przez Szefa KAS oraz w związku z możliwością zwracania się przez Szefa KAS o opinię do tych organów. Ww. zwiększenie zadań nie powinno być na tyle istotne w pojedynczych jednostkach, aby wymagało to zwiększenia w nich etatyzacji.
Obywatele RP	38 057 tys. (dane ze stycznia 2022 r.)	Główny Urząd Statystyczny	Zwiększenie ochrony w zakresie naruszeń praw pracowniczych w spółkach funkcjonujących w wymiarze transgranicznym
Krajowy Rejestr Sądowy	1	Informacja ogólnodostępna	Wymiana informacji między rejestrami i udostępnianie dokumentów za pośrednictwem jednego wspólnego punktu dostępu.
Państwowa Inspekcja Pracy	1	Informacja ogólnodostępna	Możliwość zgłaszania uwag w ramach procedury wydawania zaświadczenia o zgodności z prawem danej operacji transgranicznej.
Sądy powszechne	11 sądów apelacyjnych 47 sądów okręgowych 318 sądów rejonowych	Ministerstwo Sprawiedliwości	Zwiększenie wpływu spraw w związku z wprowadzeniem nowych procedur reorganizacji spółek (przekształcenia i podziały transgraniczne). Wykonywanie czynności zmierzających do wydawania zaświadczeń o zgodności z prawem danej operacji transgranicznej.

Wojewódzkie sądy administracyjne, Naczelny Sąd Administracyjny	wojewódzkie sądy administracyjne - 16, Naczelny Sąd Administracyjny - 1	Naczelny Sąd Administracyjny	Możliwe zwiększenie zadań w związku z prawem spółki do złożenia skargi do sądu administracyjnego na rozstrzygnięcie Szefa KAS w sprawie z wniosku o wydanie zaświadczenia o zgodności operacji transgranicznej z przepisami prawa podatkowego. Ww. zwiększenie zadań nie powinno być na tyle istotne, aby wymagało to zwiększenia etatyzacji w sądach administracyjnych.
--	---	------------------------------	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zmiany ustaw został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Sprawiedliwości w zakładce „Projekty aktów prawnych”, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbiningowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) i § 4 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (z 2022 r. poz. 348).

Projekt został również skierowany w toku konsultacji publicznych do przedstawicieli przedsiębiorców i pracowników, z terminem 21 dni.

Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Planowane jest ponowne skierowanie projektu do konsultacji publicznych do przedstawicieli przedsiębiorców i pracowników, w związku z wprowadzeniem zmian w pierwszej wersji projektu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2023 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0 (2023)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łączni e (0- 10)
Dochody ogółem	1,1	1,35	1,35	1,37	1,41	1,45	1,47	1,5	1,53	1,56	1,61	15,7
Budżet Państwa, w tym	0,25	0,26	0,26	0,26	0,27	0,28	0,28	0,29	0,29	0,3	0,31	3,05
dochody z opłat za wydanie opinii Szefa KAS	0,09	0,09	0,09	0,09	0,1	0,1	0,1	0,11	0,11	0,11	0,12	1,11
zaliczka PIT	0,08	0,17	0,17	0,17	0,17	0,18	0,18	0,18	0,18	0,19	0,19	1,86
JST	0,08	0,17	0,17	0,17	0,17	0,18	0,18	0,18	0,19	0,19	0,19	1,87
pozostałe jednostki, w tym:	0,77	0,92	0,92	0,94	0,97	0,99	1,01	1,03	1,05	1,07	1,11	10,78
ZUS	0,63	0,72	0,72	0,74	0,76	0,78	0,8	0,82	0,84	0,86	0,88	8,55
NFZ	0,07	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,14	1,38
FP	0,07	0,07	0,07	0,07	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,09	0,85
Wydatki ogółem	2,85	3,89	3,9	3,98	4,06	4,14	4,22	4,3	4,38	4,46	4,56	44,74
budżet państwa	2,85	3,89	3,9	3,98	4,06	4,14	4,22	4,3	4,38	4,46	4,56	44,74
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	-1,75	-2,54	-2,55	-2,61	-2,65	-2,69	-2,75	-2,8	-2,85	-2,9	-2,95	-29,04
Budżet Państwa	-2,6	-3,63	-3,64	-3,72	-3,79	-3,86	-3,94	-4,01	-4,09	-4,16	-4,25	-41,69
JST	0,08	0,17	0,17	0,17	0,17	0,18	0,18	0,18	0,19	0,19	0,19	1,87
pozostałe jednostki	0,77	0,92	0,92	0,94	0,97	0,99	1,01	1,03	1,05	1,07	1,11	10,78

Źródła finansowania	<p>Koszty związane z realizacją modyfikacji systemu teleinformatycznego KRS (STI KRS) wynikające z ww. projektu zostaną zrealizowane w ramach umowy utrzymaniowej na STI KRS obejmującej lata 2022 – 2026 i będą finansowane z:</p> <p>1) części 15/01, dział 755, rozdział 75502 - łączna kwota planowana na w/w umowę to 44 501 400 zł (paragraf 4300 kwota 44 003 250 zł i paragraf 4700 kwota 498 150 zł),</p> <p>2) części 37, dział 755, rozdział 75501 - łączna kwota planowana na w/w umowę to 4 944 600 zł (paragraf 4300 kwota 4 889 250 zł i paragraf 4550 kwota 55 350 zł).</p> <p>Koszty utworzenia 3 dodatkowych etatów w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, 3 dodatkowych etatów w Sądzie Okręgowym w Warszawie, a także 1 dodatkowego etatu w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie wymagają zaplanowania dodatkowych środków na ten cel na etapie prac nad projektem budżetu na rok 2024.</p> <p>Wydatki będące skutkiem wejścia w życie projektowanej ustawy w zakresie kosztów modernizacji systemu teleinformatycznego Krajowego Rejestru Karnego szacowane w wysokości do 150 tys. zł, zostaną sfinansowane z planu wydatków budżetu państwa na rok 2023 w części 37 – <i>Sprawiedliwość</i> w ramach przyznanego limitu wydatków i realizacja tego zadania nie będzie stanowić podstawy do wystąpienia o dodatkowe środki z budżetu państwa.</p> <p>Projekt przewiduje dochody budżetu państwa z tytułu opłat za wnioski o wydanie opinii Szefa KAS (ujęte w powyższej tabeli kalkulacyjnej), które częściowo mogą bilansować wydatki związane z realizacją nowego zadania. Jednocześnie z uwagi na proponowany wzrost zatrudnienia realizacja zadania wymaga zwiększenia środków budżetu państwa także w części pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych.</p> <p>Wydatki na wskazane zadanie/zadania w 2023 r. w zakresie wzrostu zatrudnienia w KAS zostaną sfinansowane w części z dodatkowych środków z budżetu państwa z tytułu opłat za wydawanie opinii Szefa Krajowej Administracji Skarbowej oraz zwiększenia środków budżetu państwa w części 19 - Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych. W związku z powyższym konieczne będzie zwiększenie odpowiedniej części o wskazane kwoty ze środków pozostających w dyspozycji Ministra Finansów. Wydatki na realizację zadania/zadań w roku 2023 i latach kolejnych, niezbędne do zabezpieczenia w budżecie ministra właściwego do spraw budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych, przedstawiają się następująco: w 2023 r. 2,78 mln zł, w 2024 r. 2,86 mln zł, w 2025 r. 2,87 mln zł, w 2026 r. 2,95 mln zł, w 2027, 3,03 mln zł, w 2028 r. 3,11 mln zł, w 2029 r. 3,19 mln zł, w 2029 r. 3,19 mln zł, w 2030 r. 3,27 mln zł, w 2031 r. 3,35 mln zł, w 2031 r. 3,43 mln zł, w 2032 r. 3,43 mln zł, w 2033 r. 3,53 mln zł.</p>
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wprowadzenie zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym będzie generowało koszty, które wstępnie szacuje się na od 2,5 do 3 mln złotych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modyfikacja elektronicznych formularzy wniosków zmianowych Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) składanych z Portalu Rejestrów Sądowych w tym priorytetyzacja obsługi wniosków dotyczących zgłoszenia transgranicznego przekształcenia oraz wniosków z opiniami z MF dotyczącymi informacji czy połączenie transgraniczne nie służy popełnieniu nadużycia, naruszenia lub obejścia prawa, 2. Modyfikacja Systemu Obsługi Wydziałów KRS w zakresie przyjmowania i obsługi wniosków o których mowa w pkt. 1, 3. Modyfikacja komponentu KRS odpowiedzialnego za wpisywanie danych do rejestru KRS wraz ze zmianą struktury bazy danych KRS wynikającą z rozszerzenia zakresu przetwarzanych danych, 4. Modyfikacja aplikacji generującej odpisy z KRS, 5. Modyfikacja aplikacji Centralna Informacja KRS wynikająca z rozszerzenia informacji prezentowanych w odpisach (aktualny i pełny), 6. Modyfikacja usługi elektronicznej OPEN API KRS generującej odpisy aktualny i pełny do postaci pliku (JSON)

7. Modyfikacja usługi elektronicznej wymiany informacji pomiędzy systemem Krajowego Rejestru Sądowego i systemami Krajowego Rejestru Karnego i Krajowego Rejestru Zadłużonych,
8. Integracja systemu KRS z Komisją Nadzoru Finansowego niezbędna przy weryfikacji osób z zakazem pełnienia funkcji kierowniczych,
9. Implementacja 30 komunikatów do obsługi wymiany informacji pomiędzy KRS i rejestrami europejskimi dotyczącymi transgranicznych przekształceń oraz weryfikacji osób z zakazem pełnienia funkcji kierowniczych w systemie BRIS zgodnie ze specyfikacją przekazaną przez KE.

Koszty zmian komponentów systemu KRS niezbędne do wymiany informacji o zakazach sprawowania funkcji kierowniczych w związku z implementacją dyrektywy 2019/1151 mogą wynosić od 0,5 mln do 1 mln zł. Koszt realizacji funkcjonalności wymiany informacji o zakazach jest jednorazowy i zostanie poniesiony w III kwartale 2023 r. biorąc pod uwagę uruchomienie produkcyjne tej funkcjonalności 1 sierpnia 2023 r.

W związku projektowanymi przepisami może nastąpić wzrost wpływu spraw. Projekt przewiduje pięć nowych powództw, dla których właściwy będzie sąd gospodarczy, możliwość wystąpienia przez spółkę do sądu, do którego został wniesiony pozew o uchylenie albo stwierdzenie nieważności uchwały oraz rozszerza kognicję sądów procesowych o rozpoznawanie wniosków wierzycieli spółek o zabezpieczenie ich roszczeń wobec spółek w związku z uregulowanymi w projekcie operacjami transgranicznymi. Konieczne jest zabezpieczenie środków na dwa etaty referendarza sądowego i jeden urzędniczy dla Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy, 1 etatu sędziego, 1 etatu asystenta sędziego oraz 1 etatu urzędniczego w Sądzie Okręgowym w Warszawie, a także 1 etatu sędziego w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie, ponieważ będą to sądy najbardziej obciążone w wyniku projektowanych zmian i nałożenie na nie jakichkolwiek dodatkowych zadań bez jednoczesnego wsparcia etatowego, może spowodować wydłużenie czasu trwania postępowań sądowych..

Szacunkowe roczne skutki finansowe w zakresie wynagrodzeń oraz kosztów utworzenia stanowisk pracy związanych z 7 dodatkowymi etatami (przy uwzględnieniu wysokości wynagrodzeń przyjętych do planowania budżetowego na rok 2024) dla części 15 Sądy powszechne wyniosą ok. 955 253 zł (892 253 zł wynagrodzenia wraz z pochodnymi oraz 63 000 zł koszty utworzenia stanowisk pracy) w skali pierwszego roku.

Na powyższą kwotę wydatków składają się:

w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie:

- wynagrodzenia /wraz z pochodnymi/ związane z funkcjonowaniem 2 etatów referendarza sądowego w kwocie 284 265 zł (237 600 zł wynagrodzenia osobowe i 46 665 zł pochodne od wynagrodzeń),
- wynagrodzenia /wraz z pochodnymi/ związane z funkcjonowaniem 1 etatu urzędniczego w kwocie 71 784 zł (60 000 zł wynagrodzenia osobowe i 11 784 zł pochodne),
- koszty utworzenia 3 dodatkowych stanowisk pracy w kwocie 27 000 zł (3 * 9 000 zł).

w Sądzie Okręgowym w Warszawie:

- wynagrodzenia związane z funkcjonowaniem 1 etatu sędziego w kwocie 182 400 zł,
- wynagrodzenia /wraz z pochodnymi/ związane z funkcjonowaniem 1 etatu asystenta sędziego w kwocie 73 220 zł (61 200 zł wynagrodzenia osobowe i 12 020 zł pochodne),
- wynagrodzenia /wraz z pochodnymi/ związane z funkcjonowaniem 1 etatu urzędniczego w kwocie 71 784 zł (60 000 zł wynagrodzenia osobowe i 11 784 zł pochodne od wynagrodzeń),
- koszty utworzenia 3 dodatkowych stanowisk pracy w kwocie 27 000 zł (3 * 9 000 zł).

w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie:

- wynagrodzenia związane z funkcjonowaniem 1 etatu sędziego w kwocie 208 800 zł,
- koszt utworzenia 1 dodatkowego stanowiska pracy w kwocie 9 000 zł.

Projekt przewiduje wpis wzmianki określonej w projektowanym art. 44 w ust. 1 pkt 3a ustawy z 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 112, z późn. zm.). Ten nowy rodzaj postępowania zastąpi postępowania w przedmiocie przyjęcia dokumentów

wskazanych w ww. przepisie do akt rejestrowych. Tym samym zmiana ta co do zasady powinna być indyferentna dla poziomu wpływu spraw do sądu rejestrowego. Urządzenia ewidencyjne spraw rozpoznawanych przez sądy rejestrowe, co do zasady nie wyróżniają spraw związanych z procesami transformacyjnymi w spółkach.

Zwiększenie zdolności spółek komandytowo-akcyjnych w procesach transformacyjnych spółek, stanowi element realizacji postulatów uczestników obrotu, co uniemożliwia nawet przybliżoną prognozę w zakresie przyszłej „popularności” wykorzystania projektowanych regulacji w praktyce. Jako że procesy transformacyjne spółek, są często ukierunkowane na dokonanie tzw. „optymalizacji podatkowej”, należy brać pod uwagę potencjalny efekt projektowanej regulacji np. skokowy wzrost wpływu nowych spraw do sądów rejestrowych.

Zakładane zmiany w systemie teleinformatycznym Krajowego Rejestru Karnego obejmą:

- rozszerzenie zakresu zakazów dla postępowań krajowych/systemu integracji rejestrów o zakazy, o których mowa w art. 39 pkt 2aa ustawy – Kodeks karny,
- rozszerzenie obsługi danych w żądaniu dla postępowań krajowych/systemu integracji rejestrów o opcjonalną dla numeru PESEL datę urodzenia.

Ponadto, na potrzeby statystyczne i organizacyjne Biura, planuje się wydzielenie żądań z systemu integracji rejestrów w celu odróżnienia ich od żądań krajowych. Koszty modernizacji ST KRK związane z ww. zmianami szacowane są na około 150 tysięcy złotych.

W kontekście zmian w ustawach podatkowych implementacja dyrektywy 2019/2121 nakłada na państwa członkowskie nowe obowiązki w zakresie transgranicznych przekształceń, łączenia i podziału spółek – co wynika z art. 119zzl projektowanej ustawy Ordynacja Podatkowa. Wydanie opinii o zgodności danej operacji transgranicznej z przepisami prawa podatkowego wymaga przeprowadzenia badania czy operacja ta nie została dokonana w celu obejścia prawa podatkowego. Zaopiniowanie każdego z wniosków będzie musiało być poprzedzone nie tylko dogłębnym zapoznaniem się z otrzymanym wnioskiem, ale również szczegółową, wieloaspektową analizą planowanej restrukturyzacji, umożliwiającą kompleksową ocenę wszystkich istotnych w sprawie okoliczności faktycznych i prawnych (nie tylko w kontekście prawa krajowego, lecz również prawa unijnego oraz prawa poszczególnych państw członkowskich). W związku z tym niezbędne jest zapewnienie środków umożliwiających przygotowanie oraz wydawanie przedmiotowych opinii. Realizacja tego zadania wymaga utworzenia wyspecjalizowanych komórek w Ministerstwie Finansów, które zajmować się będą sprawami wynikającymi z wdrożonej Dyrektywy. Mając na uwadze prognozowaną trudność realizowanych zadań, wymagającą w istocie „rynkowej” wiedzy o transakcjach typu M&A, a w szczególności złożonych aspektach podatkowych połączeń i przejęć spółek, a także bardzo prawdopodobne występowanie dokumentacji obcojęzycznej przyjęto, iż planowany mnożnik dla osób zatrudnionych przy ww. zadaniach powinien wynosić 4,0, a dla naczelnika wydziału 4,7 kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej. Wysokość wynagrodzeń dla wskazanych etatów odzwierciedla aktualne mnożniki dla analogicznych stanowisk eksperckich, stosowane w poszczególnych departamentach Ministerstwa Finansów. Ponadto przy kalkulacji uwzględniona została również wysokość wynagrodzeń oferowanych w sektorze prywatnym dla osób z kwalifikacjami niezbędnymi do wykonywania analogicznych zadań. Należy przy tym podkreślić, iż prognozowane wysokości mnożników wynagrodzeń pełnią podwójną rolę tj.: mają pozwolić na pozyskanie wysoko wykwalifikowanych kadr oraz utrzymanie odpowiedniego poziomu zatrudnienia, w tym zapobieżenie odejściom pracowników do innego sektora. Ponadto niezbędne jest zapewnienie średniej podwyżki o 0,5 mnożnika kwoty bazowej dla ok. 15 dotychczasowych pracowników Ministerstwa Finansów, najbardziej doświadczonych w zakresie transakcji M&A, realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania unikaniu opodatkowania i nadużyciu prawa, którzy będą wykonywać nowe zadania, związane z wejściem w życie procedowanej ustawy. Zwiększenie wynagrodzeń dla tej grupy jest niezbędne ze względu na przewidywaną interdyscyplinarność problemów, konieczność wsparcia i transferu wiedzy z innych zadań związanych z przeciwdziałaniem unikaniu opodatkowania i nadużyciu prawa (analizy, klauzulowe postępowania podatkowe, postępowania w sprawie wydawania opinii zabezpieczających). Realizacja przez organy podatkowe nowych zadań, związanych z wdrożeniem Dyrektywy wymagać będzie zwiększonego nakładu pracy u części dotychczasowych pracowników związanego ze wzrostem skomplikowania powierzonych im zadań. Kluczowym aspektem jest też zapewnienie w ten sposób, że realizacja nowego zadania nie wywoła wewnętrznej konkurencji (fluktuacji doświadczonych pracowników) w ramach poszczególnych komórek ze szkodą dla realizacji zadań, które etatyzowane były w innych warunkach rynkowo-płacowych. W celu oszacowania kosztów budżetowych związanych z realizacją zadania przyjęto

zwiększenie zatrudnienia w Ministerstwie Finansów, w tym o 11 etatów w departamentach wykonujących zadania Szefa KAS, gdzie wykonywane będą zadania związane z opiniowaniem wniosków w trybie projektowanego art. 119zzl Ordynacji podatkowej, i o 1 etat w podatkowym departamencie legislacyjnym (łącznie 12 nowych etatów). W ramach planowanych etatów przewiduje się utworzenie jednego z nich już w IV kwartale 2022 r. (w podatkowym departamencie legislacyjnym).

Utworzenie 1 etatu w podatkowym departamencie legislacyjnym wynika z konieczności zapewnienia wykonywania zadań związanych z procesem legislacyjnym mającym na celu wdrożenie w zakresie podatkowym dyrektywy 2019/2121 oraz ewentualną późniejszą nowelizację przepisów implementacyjnych, jak również zadań związanych z opiniowaniem przepisów zaimplementowanych do polskiego systemu prawa oraz opiniowaniem spraw z wniosku o wydanie opinii przez Szefa KAS w zakresie proceduralnym. W związku z tym, poszczególne obowiązki pracownika zatrudnionego na nowo utworzonym stanowisku obejmować będą m.in.: i) opracowywanie rozwiązań legislacyjnych w zakresie działu IIIC Ordynacji podatkowej („Przeciwdziałanie nadużyciom w zakresie operacji transgranicznych”), ii) opracowywanie projektów opinii podatkowo-prawnych w zakresie przepisów działu IIIC Ordynacji podatkowej, w tym m.in. projektów odpowiedzi na interpelacje i zapytania poselskie, na oświadczenia senatorów i pytania prasowe, a także na wnioski oraz zapytania organów podatkowych, iii) analizowanie zagadnień podatkowo-prawnych w zakresie działu IIIC Ordynacji podatkowej we współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi Ministerstwa Finansów, w celu kształtowania w tym zakresie jednolitej praktyki administracji skarbowej.

Przyjąć należy, że składane wnioski o opinie w trybie projektowanego art. 119zzl Ordynacji podatkowej cechować się będą sporą złożonością. Przy czym z uwagi na występujący każdorazowo w sprawach „element transgraniczny”, stopień ich skomplikowania będzie wyższy niż w obecnie wydawanych w ramach realizacji zadań Szefa KAS opiniach zabezpieczających (wydawanych w trybie art. 119w i nast. Ordynacji podatkowej). Co więcej, czas załatwienia sprawy w zakresie opinii, o której mowa w projektowanych przepisach jest zdecydowanie krótszy, niż na wydanie wspomnianej wyżej opinii zabezpieczającej, czy też zakończenie postępowania podatkowego w przedmiocie unikania opodatkowania. W związku z tym realizacja tego zadania wymagać będzie zintensyfikowanych działań w krótkim terminie, a w dodatku zadania te będą charakteryzować się wysokim stopniem złożoności. Wykonywanie nowo nakładanych zadań nie będzie więc możliwe w ramach dotychczasowego stanu kadrowego organów odpowiedzialnych za przeciwdziałanie unikaniu opodatkowania czy nadużyciu prawa, bez szkody dla realizowania obecnie wykonywanych zadań, czy też bez uszczerbku dla zadań, nakładanych przez projektowaną ustawę.

Przyjmując, że rozpoznając część wniosków o wydanie opinii w trybie projektowanego art. 119zzl Ordynacji podatkowej Szef KAS, z uwagi na stopień ich skomplikowania, bądź też konieczność konsultacji z innymi organami, korzystać będzie z prawa do przedłużenia terminu ich rozpatrzenia, założyć można, że jeden pracownik będzie w stanie rozpatrzyć nie więcej niż 6 wniosków rocznie. Liczba ta bazuje na dotychczasowych doświadczeniach w zakresie spraw dot. przeciwdziałania unikaniu opodatkowania, w tym wydawanych opinii zabezpieczających. Dlatego też, przyjmując że średniorocznie wpływać będzie 50 wniosków o opinię w omawianym zakresie (na podstawie dotychczasowych danych z KRS o liczbie restrukturyzacji transgranicznych), konieczne jest stworzenie 10 etatów merytorycznych dla szeregowych pracowników realizujących te zadania oraz 1 etat kierowniczy (łącznie 11 etatów). Planowana liczba etatów uwzględnia konieczność zapewnienia ciągłości pracy zespołu w wypadkach usprawiedliwionej absencji pracowników oraz pozwala przyjąć margines terminowego wykonywania zadań w sytuacji większego niż zakładano wpływu spraw.

Wydatki na wskazane zadania w zakresie dotyczącym opinii o zgodności danej operacji transgranicznej z przepisami prawa podatkowego (koszty wynagrodzeń wraz z pochodnymi – 12 nowych etatów oraz podwyżki dla 15 dotychczasowych pracowników) zostaną sfinansowane ze środków pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych. W związku z powyższym konieczne będzie w 2023 r. i w latach kolejnych zwiększenie odpowiedniej części o wskazane kwoty ze środków pozostających w dyspozycji Ministra Finansów. Wydatki niezbędne do zabezpieczenia w budżecie ministra właściwego do spraw budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych przedstawiają się następująco: w 2023 r. – 2,78 mln zł, w 2024 r. – 2,86 mln zł, w 2025 r. – 2,87 mln zł, w 2026 r. – 2,95 mln zł, w 2027 r. – 3,03 mln zł, w 2028 r. – 3,11 mln zł, w 2029 r. – 3,19 mln zł, w 2030 r. – 3,27 mln zł, w 2031 r. – 3,35 mln zł, w 2032 r. – 3,43 mln zł, w 2033 r. – 3,53 mln zł.

		<p>Należy nadmienić, iż wykonywanie przez pracowników administracji skarbowej zadań w zakresie dotyczącym opinii o zgodności danej operacji transgranicznej z przepisami prawa podatkowego przyczyni się do zwalczania agresywnego unikania opodatkowania, innych nadużyć podatkowych oraz poprawy szczelności systemu podatkowego – co może mieć pośredni wpływ na zwiększenie wpływów budżetowych z tytułu podatków (trudny do oszacowania) i przełożenie na realizację wymiernych interesów fiskalnych państwa polskiego.</p> <p>Dla oszacowania wpływów budżetowych z tytułu wydawanych przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej odpłatnych opinii w zakresie wskazanym w art. 119zzl § 2 projektowanej ustawy Ordynacja podatkowa przyjęto założenie o stałej liczbie składanych wniosków na poziomie 50 wystąpień rocznie. Jednocześnie w szacunku dla pierwszego roku obowiązywania regulacji tj. 2023 r. uwzględniono fakt, że minimalne wynagrodzenie, od którego zgodnie z projektowanym art. 119zzo Ordynacji podatkowej zależy wysokość stawki opłaty za wnioski, wyniesie w okresie styczeń-czerwiec 3 382 zł i w okresie lipiec-grudzień 3 450 zł. Dla kolejnych lat przyjęto, że minimalne wynagrodzenie będzie wzrastać w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi dynamiki realnej wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej, o którym mowa w dokumencie „Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja - kwiecień 2022”.</p> <p>Ze względów ostrożnościowych szacuje się, że projektowana regulacja nie będzie miała istotnego wpływu na dochody sektora finansów publicznych z tytułu podatków płaconych przez spółki podlegające połączeniom, podziałom i przekształceniom, w tym na dochody budżetu państwa jak i dochody jednostek samorządu terytorialnego. W zakresie zmian w podatkach dochodowych rozwiązania pozostaną bez wpływu na wydatki sektora finansów publicznych.</p>						
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2022 r.)	duże przedsiębiorstwa	- 0,09	- 0,09	- 0,09	- 0,09	- 0,10	- 0,12	- 1,10
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w szczególności osoby niepełnosprawne i starsze	0,00	0,68	0,68	0,68	0,68	0,68	6,80
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Zmiany w zakresie reorganizacji (łączenie, podział i przekształcenie) spółek w wymiarze transgranicznym i krajowym.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Proponowane rozwiązania zwiększają możliwości reorganizacji spółek w wymiarze transgranicznym oraz krajowym poprzez wprowadzenie możliwości transgranicznego podziału i przekształcenia spółek oraz uproszczenia procedur krajowych reorganizacji spółek. Służy to zwiększeniu konkurencyjności tych podmiotów uczestniczących w tych procesach na jednolitym rynku unijnym. W wymiarze krajowym zwiększeniu konkurencyjności polskich spółek na rynku krajowym służy przyznanie pełnej zdolności łączeniowej i podziałowej spółce komandytowo – akcyjnej oraz wprowadzenie nowego typu podziału i łączenia spółek.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa	Wprowadzenie jednolitych zasad ochrony praw wierzycieli oraz pracowników ma na celu zmniejszenie negatywnego oddziaływania						

	domowe, w szczególności osoby niepełnosprawne i starsze	<p>procedur transgranicznych reorganizacji spółek na te grupy interesariuszy.</p> <p>W odniesieniu do istniejących procedur łączenia transgranicznego spółek dodatkowo wprowadzono możliwość składania przez wierzycieli, współników oraz pracowników uwag do planowanej operacji transgranicznej.</p> <p>Ochronie tych grup interesariuszy służy również wprowadzenie obowiązku badania czy dana operacja transgraniczna wiąże się z naruszeniem, obejściem lub nadużyciem prawa. Badanie w tym kontekście kwestii podatkowych ma na celu ochronę interesów obywateli w ogólności.</p>
Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w szczególności osoby niepełnosprawne i starsze	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Z uwagi na przedmiot regulacji wpływ regulacji w zakresie ponoszenia opłat z tytułu wydawanych opinii Szefa KAS przypisano do grupy dużych przedsiębiorstw.	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie (wprowadzane są uproszczenia procedur krajowych i nowe możliwości reorganizacji spółek krajowych) ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☒ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Projekt przewiduje wprowadzenie nowego rodzaju połączenia o charakterze uproszczonym (w sytuacji, gdy połączenie przez przejęcie jest przeprowadzane przez spółkę, w której jeden wspólnik posiada bezpośrednio lub pośrednio wszystkie udziały lub akcje w spółce przejmującej i w spółce lub spółkach przejmowanych, a spółka przejmująca nie przyznaje żadnych udziałów lub akcji na podstawie połączenia).

Projekt przewiduje także zwiększenie liczby procedur poprzez udział właściwego organu podatkowego w procedurze wydawania zaświadczenia o zgodności z prawem polskim danej operacji transgranicznej, możliwość składania przez Państwową Inspekcję Pracy uwag, w ramach procedury wydawania zaświadczenia o zgodności z prawem danej operacji transgranicznej.

Projekt przewiduje zwiększenie liczby dokumentów wymaganych do wydania zaświadczenia o zgodności z prawem danej operacji transgranicznej w związku z obowiązkiem badania przez właściwe organy kwestii czy dana operacja transgraniczna służy popelnieniu nadużycia, naruszenia, obejścia prawa, co w konsekwencji wiąże się z wydłużeniem czasu na załatwienie sprawy związanej z wydaniem tego zaświadczenia.

9. Wpływ na rynek pracy

Projekt zwiększy ochronę pracowników w zakresie naruszeń praw pracowniczych w spółkach funkcjonujących w wymiarze transgranicznym.

Wskutek większego wpływu spraw, zwiększona zostanie etatyzacja niektórych sądów.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne
☐ sytuacja i rozwój regionalny
☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe

☐ demografia
☐ mienie państwowe
☐ inne:

☒ informatyzacja
☐ zdrowie

Omówienie wpływu

W związku z wprowadzeniem nowych procedur reorganizacji spółek (przekształcenia i podziały transgraniczne) zwiększy się wpływ spraw w sądach rejestrowych oraz - w odniesieniu do wszystkich procedur reorganizacji spółek - zakres czynności tych organów. Wprowadzenie nowych powództw wspólników, wniosków wierzycieli spółki oraz wniosków spółek w związku z projektowanymi operacjami transgranicznymi, podlegającym rozpoznaniu przez sądy gospodarcze lub sądy cywilne, zwiększy wpływ spraw do tych sądów oraz zakres ich czynności.

Obsługę zapytań w zakresie wymiany informacji o zakazach wykonywania funkcji kierowniczej zapewni sąd dla m.st. Warszawy. Z tego względu zasadne jest zabezpieczenie środków na dwa etaty referendarza sądowego i jeden urzędniczy dla Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy. W związku z realizacją innych zadań, przewidzianych w projekcie związanych z obsługą postępowań dotyczących operacji transgranicznych zasadne jest również zabezpieczenie środków na 1 etat sędziego, 1 etat asystenta sędziego oraz 1 etat urzędniczy w Sądzie Okręgowym w Warszawie, a także 1 etat sędziego w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie oraz na wyposażenie ich stanowisk pracy.

Zmiany związane z obowiązkiem przesyłania zaświadczenia o zgodności z prawem danej operacji transgranicznej za pośrednictwem systemu integracji rejestrów służą usprawnieniu komunikacji sądów rejestrowych z organami rejestrowymi innych państw członkowskich UE (EOG).

Określając wpływ przedmiotowej regulacji na sądownictwo administracyjne należy wskazać na możliwe zwiększenie zadań w związku z prawem spółki do złożenia skargi do sądu administracyjnego na rozstrzygnięcie Szefa KAS w sprawie z wniosku o wydanie zaświadczenia o zgodności operacji transgranicznej z przepisami prawa podatkowego. Jednakże to zwiększenie zadań nie powinno być na tyle istotne, aby wymagało to zwiększenia etatyzacji w sądach administracyjnych.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Ustawa wchodzi w życie z dniem 31 stycznia 2023 r., z wyjątkiem z wyjątkiem z wyjątkiem art. 4 pkt 3, 5 i 6 w zakresie zmienianego art. 21a ust. 1 pkt 2, art. 6 oraz art. 8, które wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2023 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zgodnie z art. 4 ust. 1 dyrektywy 2019/2121 Komisja Europejska nie później niż dnia 1 lutego 2027 r. przeprowadzi ocenę niniejszej dyrektywy. W ramach tej ewaluacji konieczne będzie przedstawienie Komisji Europejskiej w szczególności danych dotyczących liczby przekształceń, połączeń i podziałów transgranicznych, czasu ich trwania i związanych z tym kosztów, danych dotyczących przypadków, w których odmówiono wydania zaświadczenia potwierdzającego dopuszczalność operacji, a także zagregowanych danych statystycznych dotyczących ilościowego ujęcia negocjacji w sprawie praw uczestnictwa pracowników w operacjach transgranicznych, jak również danych dotyczących funkcjonowania i skutków przepisów związanych z jurysdykcją mających zastosowanie do operacji transgranicznych.

Ponadto po 5 latach od wejścia przepisów w życie planuje się przeprowadzenie ewaluacji punktowej w zakresie opinii wydawanych przez Szefa KAS na wewnętrzne potrzeby Ministerstwa Finansów. Do ewaluacji efektów projektu wykorzystane zostaną następujące metody badawcze:

- analiza liczby przekazywanych przez sąd rejestrowy wniosków do Szefa KAS w danym roku,
- analiza dochodów uzyskiwanych z tytułu opłaty od wniosku,
- analiza wykorzystania zasobów kadrowych uruchomionych do rozpatrywania wniosków wpływających do Szefa KAS.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

-
